

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábról hetente egyszeri hirdetésnél 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér. — Hivatalos hirdetésnél minden szó 4 fillér. — Befolygój 60 fillér. Hirdetéseik és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:		A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	8 kor.	ELES KÁROLY.		
Fél évre	4 kor.	A kiadók nevében:		
Negyed évre	2 kor.	Lukonich Gábor dr.		
Egyes szám ára 20 fillér.		Bárdi György dr. Darnay Kálmán.		

Pinceszövetkezet Sümege.

A bortermelés rohamosan kezd boriparrá fejlődni. A nagytermelők géppel dolgozzák fel a szőlőt, pótanyagokat adnak a musthoz, és mesterségesen végzik az erjesztést, szóval, a természetet is gyárilag dolgozzák fel. A nagytermelők, kik évenként ezer hektolitert szüretelnek, nagy tudományu emberekre bízták a bortermelést s ezek észrevették, hogy a természet nem képes állandóan jó minőségű és egyforma bort teremteni, hanem az emberre bizza azt, amit elmulaszt. Egy hasonlat megvilágítja teljesen ezt az állítást. A méneseken állatorvost tartanak, hogy szabályozza a fődöztést s ha beteg csikó jön a világra, gyógyítsa meg azt. A csikókat a természet állítja elő, még sem találja senki sem furcsának, hogy az állatorvos patikaszerkeket ad be a csikónak, ha az beteg, de mikor a bortermelő pótolja a must cukortartalmát, mert a nyár nem volt elég meleg, hogy a szőlő kifejlődhetett volna, ezt a legtöbbben ma még hamisításnak tartják. Inkább rossz bort isznak, mintsem hogy meggyógyítsák a beteg szőlőnedvet. Igaz, hogy a kis szőlős gazda maga nem javíthatja meg a borát, mert azt sem tudja, mi a baja, de ez nem mentség, mert ha a nagytermelők, kik ezekkel rendelkeznek, jobb bort termelnek a kiscgazdánál, minden kereskedő hozzájuk fordul és a kisbirtokos tönkre megy. Ez ellen a halál ellen egy biztos orvosszer van csak: a kis szőlőbirtokosok-

nak tömörülniök kell, hogy összerakott pénzcskéikkel fölvehessék a harcot a nagyok milliói ellenében

Mai napig csak a borhamisítókkal kellett a kiscgazdának küzdeni s mivel itt az állam segítségükre állt, diadalt is arattak. A bor modern feldolgozásával szemben, azonban nem segíthet az állam a kistermelőnek, mert a józan ész megkívánja, hogy a mustot észszerűen dolgozzák fel a kisbirtokosok is és ne kívánják, hogy a nagytermelők találmára készítsék a bort az ő kedvükért. Törvényileg szabályozza az állam a borjavítás módjait, de mivel tudja azt, hogy csak nagy tőkebefektetéssel lehet ezt végrehajtani, ugyancsak törvényesen szabályozza annak is a módját, hogy a kis szőlős gazdák hogyan tömörülhetnek olyan részvénytársasággá, illetőleg pinceszövetkezetté, amelyik a modern bortermelést a kiscgazdák előnyére tökéletesen végrehajthatja.

Ha a sümegei szőlőbirtokosok közül 20-25-en, vagy akár valamennyien összeállnának, hogy pinceszövetkezetet alkossanak, akkor a törvény szerint a főszolgabíró rövid idő alatt megindíthatja a szövetkezeti munkásságot és a szövetkezet tagjai már a nyár folyamán előleget kapnának a termésükre, ősszel pedig minden utánjárás nélkül megkapnák a hátralévő összeget a szövetkezet pénztárából.

Nézzük csak, hogy milyen terheket róna

ez a szövetkezet a kisbirtokosok vállaira és milyen előnyöket nyújtana nekik.

Az 1893. XXIII. t.-cikk 11. §-a szerint a szövetkezetnek minden szőlőtulajdonos lehet tagja és annyi üzletrészt vehet, ahány félhold katasztrális szőlője van. A legnagyobb üzletrész 100 korona, tehát az, akinek például két katasztrális hold beültetett szőlője van, maximális 4 üzletrészt vehet 400 koronáért. (Természetesen, ha többen lépnek be a szövetkezetbe, kisebb mértékben is meg lehet állapítani egy üzletrészt) Tegyük fel azt az esetet, hogy Sümege 100 hold szőlő tulajdonosai egyesüljenek pinceszövetkezetté. Ekkor példánk szerint 200 üzletrész lenne kibocsájtandó 20.000 korona értékben. Tegyük fel, hogy a megalakuláskor 10.000 koronányi kiadás volna. Akkor minden tagnak be kellene fizetni az üzletrésze után 50 koronát, a másik felét pedig befizetné szüret után. Ez az összes teher, amit a pinceszövetkezet tagjaira kiro egyzersmindenkorra. Lássuk most már, hogy micsoda előnyök ad ezért. Szüretkor megveszi mindenkinek a borát és azt készpénzben kifizeti, az Országos Központi Hitelszövetkezettől nyújtott kölcsönből. Sőt, ha valamelyik gazdának előleg kell, 50-75% előleget már a nyár folyamán ki is utalványoz. Mikor pedig a bort eladja, a nyereségből minden tag üzletrészei arányában osztalékot kap. Ezenkívül olcsón szerzi be a termelőknél a gállicot, szódát, szénkéneget, mütrágyát és a szőlőműveléshez szükséges szerszámokat.

J ö v ő.

Gondolsz-e arra? hogy tán évek múlva,
De egyszer mégis még találkozunk.
Te tisztes asszony, én őszbe borulva
S a mult fölött majd elábrándozunk.

Elmondjuk egymásnak, lassan, nyugodtan,
Hogy — rég volt bár — boldogok nem vagyunk,
Mióta a szívünk egymásért dobbant
És mégis, mégis széjjelvált utunk.

Elmondjuk, hogy hideg van a szívünkbe'
Kiegett bár, de nem feledhetett.
És forró könnyek szöknek szemünkbe,
Siratjuk azt, mi régen eiveszett.

Erdősi Dezső.

A szegény Kispál Imre története.

— A SÜMEG ÉS VIDÉKE eredeti tárcája —

Száll a varju a víz felett... Ismét itt van a tél, a csuf, dermesztő, hideg tél, amitől elfagynak a virágok, amitől minden meghal, kispusztul.

A falu csendes, az uccák néptelenek, mintha kiveszték volna az emberek, csupán csak a fonó hangos. Ott mesélgetnek, tréfáloznak. Pörög a rokka vigan, sebesen, egy-egy sóntét sarkból olykor-olykor felcsendül a visszafójtott kacagás. Minden leánynak meg van a maga párja, akivel elmulat, csupán szegény Fe-

hér Anna ül árván és nem tud kacagni a nevetőkkel. Hej, pedig neki is meg volt a szeretője, a daliás Kispál Imre, ámde szegényt besorozták katonának az ősszel, s csak a jó lsten tudja, mikor fogják egymást viszontlátni...

Száll a varju a víz felett... A komáromi várban rég alszanak már a legények. Egyedül Kispál Imre szeméire nem jó az álom. Kinosan forgolódik ágyában, torkát úgy szoritja, úgy égeti valami kimondhatatlan keserűség, hogy szeretne sirni, de visszafójtja, csak a párnáját rágja keservesen.

Hej, a komisz kenyér keserű kenyér, könnyel van dagasztva; hej, a káplár gonosz ember. A szegény katonának egész nap kell egzeciroznia künn a hidegben és ha valamit eltéveszt, ha valami picinyke hibát követ el, akkor ott terem a káplár és üti, pofozza.

Szegény Kispál Imrének is sokat kellett szenvednie. Kinózták, verték, majd panaszkodni ment a kapitány urhoz és ennek az lett a vége, hogy nehéz kurta-vasra verték.

A legény nyugtalanul forgolódik fekvőhelyén. Az ablakon keresztül látni, mint hull alá nagy szemekben a hó... Hej, szegény Kispál Imre, emlékezete mostan nagy nyomorúságban, milyen ur voltál még egy pár hónap előtt. Vigan voltál, nem parancsolt neked senki, irigykedtek rád a legények és szerettek a lányok. Emlékezel-e a csillagos nyári éjszakára, jute még eszedbe az a szép rozmaringszál, a kis Fehér Anna, akivel annyiszor elbeszélgettél esténként a kapu alatt? Vajjon most mit csinál szegény! Nincsen-e még más szeretője?...

A hó szakadatlanul hull alá, s a legény nyitott szemekkel álmodozik tovább.

... Elmulik hosszú három év, míg kisca-

badulok innen; addig talán kedvesemet elcsábitja valaki... Három keserves esztendő... mikor még három hónap is olyan rettenetesen nagy idő ezen a helyen. Elszöknek, elbujdosnak, de megtalálnak, visszahoznak... Hej, a komisz kenyér keserű kenyér, könnyel van dagasztva, hej, a káplár gonosz ember. A multkor is föbe lőtte magát egyik pajtásunk; szegény édesanyja sirhatott utáná! Ha én meghalnék, nem sirna senki, csak a szegény Fehér Anna ejtene egy pár könnyet... Ha meghalnék?! Milyen különösen hangzik, pedig olyan könnyen meg van az egész... Egy kis nyomás a fegyver rava-szán és vége mindennek... Talán még a kapitány ur is megszűnna, ha látna véres, összeroncsolt testemet. A káplárom pedig lelkifurdalást érezne és szemrehányóan mondogatná magában: Ezt a szegény fiút én üldöztem a halálba, oh miért is kineztem annyit... Pajtásaim pedig busan gondolnak majd az árva Kispál Imrére, aki olyan jó gyerek volt, mégis olyan szomorú lett a vége. Milyen szép is volna ez...

Lábujjhegyen oszon végig a padlón a legény... Leakasztja puskáját, belenéz sötét csövébe és összerázkódik. Társai édesen alusznak. Ki falujával álmodik, ki szeretőjével, mikor hirtelen egy dörrenés kingerasztja őket ágyukból... Pedig kár volt fölbeszakítaniok álmatkat, nem történt nagy dolog — csak egy katonával lett kevesebb a kaszárnyában...

Száll a varju a víz felett... A fonyóban mécses fénynél vigadnak a lányok a legényekkel. Csak a szegény Fehér Anna ül árván, elhagyottan és nem tud kacagni a nevetőkkel...

Székula Jenő.

Ily előnyöket nyújt a pinceszövetkezet egyszeri csekély összeg befizetése ellenében Természetesen azokat az alapszabályokat, amelyeket a szőlőbirtokosok maguk állapítanak meg, szigorúan be kell tartani és mivel minden egyes tagnak egyenlő jogai vannak, a működő tagokat szigorúan kell ellenőrizni is.

Ha Sümegeen megalakulna ez a pinceszövetkezet, rövid idő alatt nagy hírneve is lenne Sümeg borának. A tapasztalat ugyanis az mutatja, hogy a borvásárlók mindig egyforma minőségű bort keresnek. Mivel pedig a kiscsajda nem képes minden évben egyforma bort termelni, nincsenek is állandó vásárlói, hanem mindig a véletlentől függ, hogy el tudja-e adni ősszel a borát. A pinceszövetkezet ezzel szemben, mint nagytetűlt, állandó üzleti összeköttetéseket tartva fenn, nem akadna még a bor eladásában soha, s ha épenséggel még sem akadna vásárlója, akkor a törvény védelme alatt borárveréseket tartat és palackban is kímélheti a bort. No, de erre ugysem lenne szükség soha, mert a pinceszövetkezet borai a modern borkezelés legmagasabb színvonalát is elérhetik s így mindig akad vevőjük.

A mintapinceszövetkezet már a mustot is maga csinálja. Zuzatlanul vásárolja meg a szőlőt a termelőtől, (mint a cukorgyáros a cukorrépat) és erjesztő kamrákban, mesterségesen táplált erjesztő gombákkal dolgoztatja át borra. És ez nem kis fontosságú eredmény. A tudósok kikutatták, hogy 60 féle erjesztő gomba van és hogy ezek közül egyik-másik ugyanannyi cukrot tartalmazó mustból erősebb, zamatosabb bort készít, mint a többiek. A véletlen dolga az, hogy szüretkor milyen gombák röpködnek Sümeg levegőjében, tehát a véletlen dolga az is, hogy kitűnő bora lesz-e a szőlő nedvének. Ha pinceszövetkezet van, akkor ez a véletlen megszűnik, mert a szüretre meghívott szakember hoz magával egy gyűjtőkatyulában néhány millió kitűnő bacillust és biztos, hogy az erjesztés úgy megy végbe, mint a legjobb bortermő esztendőkhöz szokott. Az így megerjesztett mustot aztán szakkezelés mellett kitűnő borra tudja feldolgoztatni a pinceszövetkezet, mert megvannak azok a hatalmas fegyverei, amelyek nincsenek meg a kiscsajdáknak, tudniillik vannak szak-képzettségű emberei és emellett van elegendő készpénze.

Az a kérdés ezután, hogy érdemes-e a mustot eladni, vagy a szőlőt zuzatlan állapotban? Egy kis számfejtés teljesen eldönti ezt a kérdést. Ha 1 katasztrális holdon 30 métermázsza szőlő terem, ebből 18 hektoliter must lesz a legjobb esetben. Ha már most a termelő a 30 métermázsza szőlőt adja el, métermázsánként mindenestre megkap érte 30 koronát, az egészért pedig 900 koronát; míg a 18 hektoliter mustját tovább kell feldolgoztatni és mikor seprős bor lesz belőle, akkor adhatja csak el 720-800 koronáért, ha ugyan akad rá rögtön vevő.

Nem tudom, hogy eléggé világosan ki tudtam-e fejteni a pinceszövetkezettel járó előnyöket, mert nagy dologról kellett röviden írnom. De akár kifejtettem, akár nem, érdemes a pinceszövetkezetek eszméjével már csak azért is foglalkozni, mert az állam minden erejével odahat, hogy létesüljenek ilyen szövetkezetek. Már pedig az állam evvel rosszat nem akarhat.

Vajha fognak fel a sümegi szőlőbirtokosok jól megfontolt érdekeiket s alakítanak egy város, mint saját boldogulásuk érdekében pinceszövetkezetet és ne kísértene örökké a nembánomság szelleme fejük fölött. Igaz, kevés a remény ahhoz, hogy Sümegeen valaha pinceszövetkezet legyen, mikor az ennél sokkal könnyebb kivitelű s egyenesen vagyoni biztonságukat támogató viharágunkat sem szerelik fel, de megírtam azért e sorokat, hogy ne mondhasák majd idővel egyesek mikor a kis szőlő birtokosokat eltiporja a nagy bor-

termelés, mint a kisiparosokat eltiporja a nagy ipar, hogy soha sem hallottak pinceszövetkezetekről.

Ereki Károly.

Ramassetter-szobor.

Mindennel tartozunk Ramassetter Vince emlékének. Városunknak igazi atyja volt ő, aki szívérére ölelte Sümeget és ennek minden lakosát. És ebből a szívből a szeretetnek ragyogó sugarai áradtak szét, életet melegeket, termékenyítő erőt és áldást hintve szerteszét. Szeretetének édes fényét, boldogító melegét napról napra érezzük mi és érezni fogják utódaink: hisz örök életig tartó intézményekbe öntötte ő nagy szíve nagy szeretetét.

Ezekben az intézményekben ő él mindörökké közöttünk; él láthatóképpen.

Az iránta való hála és kegyelet pedig ott él a mi szívünkben, a mi lelkünkben.

Ennek a hálnak és kegyeletnek külső megjelenítése lesz az a szobor, amelynek megalkotására már a kezdő lépések megtörténtek. Ám még csak a kezdet kezdetén vagyunk. Hogy az eszme minél hamarabb diadalra jusson, azért alkotta meg a képviselőtestület a Ramassetter-szobor bizottságát, belevonva a társadalom rétegeiből is számosakat, hogy a kegyeletes szép eszme iránt minél nagyobb érdeklődést keltsen. Ez a bizottság még az 1898. év december 8-án megalakult. A lefolyt év alatt azonban működést nem igen fejthetett ki, mert csak a napokban érkezett vissza a belügyminisztériumtól a gyűjtésre engedelmet kérő folyamodvány. A belügyminiszter a gyűjtést megengedte, s így már semmi sem köti meg a bizottság kezét, hogy a szobor alapösszteremtése érdekében a legkiterjedtebb és hathatósabb működést fejtsse ki.

Tömörülünk lángoló lelkesedéssel és nem lankadó buzgalommal a bizottság köré; támogassuk munkáját szívvel-leléssel erkölcsi erővel, anyagi áldozattal. Legyen a szobor eszméje társadalmunknak példátelgető, gyermeke, egyesek, társulatok, egyesületek, pénzintézetek karolják föl olyan melegteltető szeretettel, mint aminő nagy Ramassetterünk keblét dobogtatta e város iránt.

Igy mutatjuk meg, hogy méltóak vagyunk ő hozzá; méltóak az ő áldásos intézményeire, amelyekkel oly bőven megáldott bennünket.

Tudjuk, hogy társadalmunkat a napi kérdések is nagyon igénybeveszik. A szobor eszméje azonban emelkedjék magasra e kérdések fölé; csüggyünk rajta szívünk bensejének forró szeretetével s akkor e szeretetből gyorsan életre támad Ramassetterünk ércebe öntött alakja.

S e szobor nem csupán hálnaknak és kegyeletünknek lesz örök záloga, hanem intő példaképpen is fog előttünk állani, hogy magasztos és szent eszmeikért lelkesülni s önzetlen áldozatokat hozni mindenkor készek legyünk.

A hazai ipar érdekében.

A hazai ipar pártolása érdekében Z. Egerszegen nagyszabású mozgalom indult meg, mely tekintettel a kezdeményező férfiak buzgalomára s arra a lelkes pártolásra, melyet a f. hó 14-én egybehívott értekezlet iránt Z. Egerszeg iparosai és kereskedői tanúsítottak, remélni engedni, hogy a kitűzött nemes és hazafias cél elérhető lesz.

Kele Antal dr. ügyvéd és Borbély György főgimnáziumi tanár f. hó 14-én délutánra a kereskedő ifjak egyesületének helyiségébe értekezletet hívtak egybe, hogy a megalakítandó megyei iparpártoló bizottságot s illetőleg iparvédőegyesületet megalakítsák. A szép számban megjelent érdeklődő iparosokat s kereskedőket. Kele Antal melegen üdvözli „ébredj s vállvetett erővel előre magyar” jelzővel megnyitja az értekezletet. Kifejti, hogy tömörülni kell minden magyarnak világs, nyelv s nemzetiségre való tekintet nélkül arra, hogy hanyatló magyar iparunk föllendíttessék s virágzóvá tétessék. — Társadalmi baj okozta, hogy iparunk majd a tönk szélére jutott, orvosolnunk is társadalmi uton kell. — Kenyér kérdéstről van szó, a megélintés, a boldogulás nagy problémáját kell lehetőleg megoldani s ebben mindenkinek kezét kell fogni, akinek szívében fekszik a közös anya, a

drága magyar haza érdeke. — Vázolja azokat a szomorú állapotokat, amelyek között hazánk évszázadokon át leledzett, s a mik az iparunk fejlődését megakasztották s a mik a mai szomorú viszonyok közé jutatták. — Tennünk kell valamit, hogy iparunkat a külföld nyomása alól felszabadítsuk s megóvjuk a külföldről beszállított ipartermékekkel való elárasztástól. Főlemli a nagy magyarnak, Széchenyi István grófnak elbéli törekvését, mellyel hazai iparunk érdekében kifejtett, Deákknak, Kazincynak, Kossuthnak e téren tett halhatatlan nagy érdemeit méltányolja. Idézi a „haza bölcsőnek” egy hírlapi cikkét, melyben többek közt azt írja hogy „dicstelen halál a nemzet sorvadása, sirba száll, ha iparát veszni engedi... honi ipart vásároljon mindenki.” — Taulja meg a magyar — ugymond szónok — a külföld lakosaitól, hogy csak honi gyártmányt vásároljon, a honi ipart pártolja. Es miután a fölvetett eszmét meleg pártolásra ajánlja, kéri a jelenlevőket, hogy válasszának elnököket és jegyzőt.

Erre az értekezlet elnöké Kele Antal ügyvédet, jegyzőül pedig Borbély György tanárt választotta meg.

Elnök újból megnyitva a gyűlést, köszönetet mond a bizalomért. S előterjeszti kidolgozott programját, az alapszabály tervezetet, melynek főbb vonásai a következők:

Az egyesület cím: *Zalavármegyei iparvédő egyesület*. Célja a hazai ipar megvédése a házi iparok a nép közt való terjesztése, a vármegye különböző vidékein kiállítások rendezése, központi árucikkek létesítése, amelybe minden iparos beszállítandó kész árukat, honi ipar-s kereskedelmi cikkek ismertetésének terjesztése, ilyeneknek ajánlása, azoktól, akik nem pártolják a honi ipart, a közönségnek megóvása, fölolvadásokkal ismertetni mindazt a mi a célhoz vezet, s a mi az eszme terjedését elősegíti, állandó összeköttetés létesítése a termelőkkel s a fogyasztókkal, könyvtár létesítése, mely a tagok szakismeretének bővítésére szolgál, kötelező eiv s ugyanazon minőség s érték mellett csak hazai ipar vásároltassák. Ezt kövesse minden ember, aki a hazát szereti. — A tagok 3 félék: alapítók, kik legalább 100 koronával járulnak egyszersmindenkorra a célhoz, rendes tagok évi 4 k. fizetési kötelezettséggel s pártoló tagok tetszés szerinti hozzájárulással. Leméneik még ingyenes tagok is. Meg kell nyerni az eszmenek a falusi tanítókat, kik a népet kellőképp fölvilágosítanák; a lelkesedést folyton öbren tartanák. Ezek nem fizetnének tagdíjat s felügyelőkké nevezetéknek ki s kötelesek volnának időnkint referálni.

Járásonkint lennének még főfelügyelők, kik állandó összeköttetést tartanának főm a járási felügyelőkkal, magával a néppel s a központtal s gyakorolnák a főfelügyeletet.

Fischer Miksa helyesli az alapszabályokat, csak azt indítványozza, hogy dolgoztassanak ezek minél több ki s terjesztessenek föl a februáriusi megyei közgyűlésre s az iparkamarához; továbbá hogy fejeze ki az értekezlet köszönetét az elnöknek fáradozásáért. Az értekezlet ezt elfogadta s elhatározta.

Ezután bizottságot választott az alapszabályok kidolgozására.

Végül elhatározták, hogy a megye lakosságához felhívás intéztesse a csatlakozás céljából.

Ezzel végződött a nagy reményekre jogosító értekezlet, melyhez Isten áldását kérjük s ösztönöhatjuk, hogy siker koronázza a kezdeményezők törekvését.

Kardos.

H I R E K.

Olvasóinkhoz. Lapunk január 1-én a VIII. évfolyamba lépett. Nagy szavak helyett multunkra hivatkozva, b zalommal fordulunk a közönséghez, hogy jövőre még fokozottabb mértékben sorakozzunk mellénk. Kérjük tehát, hogy a lejárt előfizetéseket megújítani s az esedékes hátralékokat mielőbb beküldeni sziveskedjek.

Jegyzők és tanítók négy korona kedvezményes áron rendelhetik meg lapunkat.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

— **Templomtanya.** Baka István, aki a sümegi temető rendezésében fáradozatlan buzgalommal fejt ki s amiért osztatlan dicséret illeti, a sümegi plébánia-templom templomatyjává is kinevezte az illetékes egyházi hatóság. Bizonyára ezt a tisztséget is az ő ismert buzgalomával tölti be.

— **A Ramassetter-szoborra** a gyűjtést a belügyminiszter megengedte. Az erre vonatkozó határozat a napokban érkezett le.

kauzsa
zett érde
adomán

választó
István
Keller I
lemondó
megyei
künk
e gyűlés

kiskoru
vezetők

képvisel
kezők:
pók 78.
1169 k.

04 fil. S
György

04 f. De
mánu 50.

Eitner T

k. 70 f. E

József (

312 k. 4

Lukonics

278 k. 1

évi záró

1,261,09

kéje 40.

dij-alapja

04 kr. v

gítóság

gyűlés e

nyugdíj

sára 200

részvény

f. évi f

helyisége

A

adta az

a forgalm

alaptők

Barcza-a

3200 k.

szárodott

szövetke

18 f., a

resző fel

kező jav

tartalék

24 k.-val

1000 k.,

követelés

ményhez

délelőtt

helyisége

felügyelő

dások el

a nyeres

igazgató

—

miniszter

miniszter

a haza

és e nem

körükben

erre mos

hogy ma

jegyzése

akkor lel

től — ak

denki ere

hogy hazi

kedő a k

ugy a ke

fognak sz

kelandés

—

érdekes n

Az állam

rendez ha

letek má

—

dijmentess

körrende

gatókhoz

mentésné

gyermek

szavak k

senek. Ez

menjen e

említett

a tandíj

tandíjsza

— S

van. Ezek

iskolákot

— S

szintársul

— Kitüntetés. A király *Rexey* György nagykanszai igazgató-tanítónak a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

— Lemondás. A decemberi megyegyűlésen választott közigazgatási bizottsági tagok: Cser István dr., Eperjessy Sándor, Hertelendy Ferenc, Keller István és Ziegler Kálmán ez állásukról lemondottak. Az új választás megejtése a februári megyegyűlésen lesz. Elvárjuk városunk és vidékünk — különösen választott — tagjaitól, hogy a gyűlésen megjelennek.

— Magyar név. Steiner Aladár, valamint kiskori Steiner Vilmos és Rezső tapolcai lakosok vezetéknevüket *Szűcsre* változtatták át.

— Virilisek. Városunk legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagjai az 1900-ik évre a következők: Hornig Károly báró dr. veszprémi püspök 78.5 k. 62 fl., Tarányi Ferenc (Nyírlak) 1169 k. 54 fl., Németh János plebános 1066 k. 04 fl., Szakmári József 974 k. 22 fl., Bárdi György dr. 700 k. 92 f., Takács Zsigmond 569 k. 04 f., Dervarics István 524 k. 12 f., Bogay Kálmán 504 k. 82 f., Epstein Vilmos 478 k. 60 f., Eitner Testvérek 427 k. 02 f., Eitner Sándor, 414 k. 70 f., Barkóci Károly 405 k. 40 f., Fischer Ignác dr. 400 k. 78 f., Berecki Gyula 396 k. 98 f., Helbek József (Keszthely) 349 k. 80 f., Márkus Ignác 312 k. 40 f., Kaufmán Ede (Kutas) 293 k. 80 f., Lukovich Gábor dr. 279 k. 38 f., Mojzer József 278 k. 16 f., Wirth Ödön 259 k. 96 f. adó után.

— Pénzügyintézetek. A sümegei népbank 27 ik évi zárószámadata szerint az 1899. év forgalma 1.261.095 ft. 17 kr. volt. Az intézet részvénytőkéje 40.000 ft., tartaléktőkéje 18.406 ft., nyugdíjalapja 747 ft. 20 kr. A nyereség 4538 ft. 04 kr. volt. Ennek felosztására nézve az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti a közgyűlés elé: A tartaléktőkéhez 593 ft. 03 kr., a nyugdíjalaphoz 100 ft., kétes követelések leírására 200 ft., jótékony célra 45 ft. 01 kr., 400 részvény után 9 ft. jával 3600 ft. A közgyűlés f. évi február 10-én d. e. 10 órakor az intézet helyiségében lesz.

A *csabrendeki takarékpénztár r. t.* már kiadta az 1899-évi szűz 27-ik mérlegét. E szerint a forgalom 4.778.042 kor. 14 f. volt. Az intézet alaptőkéje 80.000. tartaléktőkéje 70.000 kor. A Barcza-alap 4636 kor. 50 f., a jótékony célra alap 3200 k. A múlt év 17.670 k. 84 f. nyereséggel záródott. A takarékpénztárral egyesült önszolgáltató szövetkezet mérlege szerint a forgalom 85.397 k. 18 f., a nyereség 111.51 k. 88 f. volt. E nyereség felosztására nézve az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti a közgyűlés elé: A tartaléktőkéhez 400 k., 400 részvény után 24 k.-val 9600 k., a Barcza Sándor fidei alapra 1000 k., a jótékony célokra 270 k. 84 f. kétes követelések leírására 8.0 k., a jövő évi nyereséményhez átvitel 2009 k. A közgyűlés február 2-án délután 10 órakor lesz Csabrendeken, az intézet helyiségében. Főbb tárgyai: Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, a múlt évi számadások előterjesztése, a mérleg megállapítása s a nyereség felosztása, a fölmentés megadása, az igazgatóság 3 évre való megválasztása.

— A hazai ipar támogatása. A kereskedelmi miniszter 65746. sz. a. átiratot intézett valamennyi miniszteriumhoz, amelyben felhívja figyelmüket a hazai gyűjtőipar kedvezőtlen helyzetére és e nem csekélyvándó iparágnak saját hatáskörükben leendő támogatására. A miniszteriumok erre most felhívják összes alautos hivatalaikat, hogy magyar gyűjtőt használjanak azzal a megjegyzéssel, hogy ez iparág támogatása csak akkor lehet eredményes, ha az illető kereskedőtől — akiktől a gyűjtőket vásárolják — mindenki erélyesen és következetesen megköveteli, hogy hazai gyűjtőt adjanak, mert így a kereskedő a követelés elől nem térhet ki s lassankint úgy a kereskedők, mint a vásárlók annyira hozzá foguak szokni a magyar gyűjtőhöz, hogy annak kelendőse természetes úton biztosítva lesz.

— Hanverseny. A farsang folyamán igen érdekes mulatságra van közönségünknek kilátása. Az állami reáliskola tanári testülete és ifjusága rendez hangversenyt február 17-én. Az előkészületek már javában folynak.

— A tanítók és tanárok gyermekeinek tandíjmentessége. A kultuszminiszter legutóbb azt a körrendeletet bocsátotta ki a tankerületi főigazgatókhoz, hogy a tandíj fizetése alól való fölmentésnél tanárok, tanítók, általában tanfőfiak gyermekei az intézetre nézve kiszámított *általós szazalék határának állépesével is tekintettel vesetsenek.* Ezen határig t. i. a többi tanulókra nézve menjen el az igazgató, azonfelül pedig a fent említett tanuló közül is mindazokat részesítse a tandíjmentesség kedvezményében, kik arra tandíj szabályzat 25 §-a értelmében érdemesek.

— Siketnémák. A dunántúli 2752 siketnéma van. Ezekből Zalára 545 esik, akik közül 109 iskolaköteles.

— Színészet. Mint értesülünk, *Halnay* Imre színtársulata január hó 27-én szándékozik meg-

kezdeni Sümegben előadásainak sorozatát. A társulat a tél folyamán Nagykanizsán, Szombathelyt és Kőszegen működött a közönség megelégedésére. Az ő társulata bizonyára helyreüti azt a csorbát, amelyet a legutóbb itt működött társulatok a színészet renoméjában ütöttek.

— A Budapesti Napló Zala-Egerszegen. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egyesülete 1900. január 27-én az „Arany-báránny” szálló dísztermében Jankovich László főispán védnöksége alatt táncos egybekötött jótékony célú felolvasó estélyt rendez, melynek jövedelmét fele részben az országos hírlapírók nyugdíj intézete javára fordítják. Az estélyt a *Budapesti Napló* jeles munkatársai, nevezetesen: Ábrányi Emil, Gergely István, Márkus József és Molnár Ferenc fogják érdekesítő előadásaikkal betölteni. Belépő díj: Páholy 12 kor., I. II és III. sor 4 kor., IV. és V. sor 3 kor. A többi sor és állólhely 2 kor. Kezdet 8 órakor. Jegyek előre válthatók Kaszter Ödön gyógyszerésznél Zala-Egerszegen. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— Csőd. Weber József zalazentgróti kereskedő ellen a zalaegerszegi törvényszék a csődöt elrendelte. Tömegegyesítőkül Sürgei Miksa sümegei ügyvédet nevezte ki.

— Kanyarójárvány lépett föl Nagy-Páli községben, minek következtében a hatóság az iskolai előadások beszüntetése iránt tett intézkedést. Eddig 14 gyermek betegedett meg. A betegségek esetek enyhe lefolyásúnak bizonyultak.

— A koronában való szamitás áldozata. Egy földmivelő a vásáron subát akart venni. Ki is választ egyet a sok közül s megkérdi a szűztől, mi az ára. Az 120 koronára szabta, ezt azonban a vevő soknak találta, 70 forintot ígért érte s némi kis alku után meg is vette 71 forintért.

— Legjobb orvosság. Mindazok, kik gyomor-baj, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges lejtájdásban szenvednek, használják a világhírű *Pserhofer vértisztító labdacskokat*, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvos által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnék tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekeres, mely 6 doboz á 15 labdacsk 1 ft. 05 kr. A pénz előzetes beküldése után 1 tekeresért 1 ft. 25 kr-ért, 2 tekeresért 2 ft. 30 kr-ért, 3 tekeresért 3 ft. 35 kr-ért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerész, Bécs, I. Singerstrasse 15.

— Hamis egyforintosok. A közelebbi napokban több darab hamis ezüstforintos került forgalomba városunkban. A hamisítványok igen sikerült kivitelűek, hangok azonban rögtön elárulja, hogy hamisak. A kellő óvatosságot ajánljuk közönségünknek az ezüstforintosokkal szemben.

— Megszökött. Molnár József városi rendőr f. hó 18-án Sümegről egy csomó adósságának hátrahagyása után meglépett. A rendnek ez öre egyenruhában, oldalán a szolgálati fegyverrel vett bucsulán bucsut városunktól, azért a hatóság körözteszt elrendelte.

— A gümökörban és mirigykörban szemmel láthatólag beteg szarvasmarhát a földmivelésügyi miniszter rendelete szerint vasúti szállításra föl nem vehetnek.

— Sertésvész a múlt évben. A sümegei járásban 1899-ben volt 7:19 darab sertés. A sertésvész 13 községben lépett föl. Fertőzött sertés 660 volt. Ebből megbetegedett 349, a betegből elhunyt 265, meggyógyult 84 darab. A járásnak ma még két községe, Sümeg és Csabrendek van zár alatt. Ennek kapcsán megemlítjük, hogy lépésben 5 darab szarvasmarha hullott el a járás területén.

— Elégett leány. Fialat szerelmes szive vonzotta föl abba a szépséges fővárosba, hogy közelebb legyen ahhoz, akinek szívének minden érzelmével vonzódt. A sors azonban ritka kegyetlen volt iránta s borzasztó végzetet mért rá. Hegyi Mária cselédeány volt, Hegyi János sümegei szamarasnak leánya. Vagy három hete ment föl Budapestre és szolgálatba állott Scheiber Mór kereskedőhöz. Nem tudott itthon maradni, mert szive választotta ott fenn volt már Budapest. Itt érte utól szörnyű végzete. Folyó hó 13-án este gazdája és neje távoléte alkalmával a szekrényben vámit kereset, s gazdájának Ernő nevű fiával tartatta a lámpát, azonban a kereset tárgyat nem találva hirtelen fölállott és a fiu kezében lévő lámpát leütötte. A fiu félreugrott s az égő petróleum a leány ruhájára ömlött. Ijedt jajveszékeléssel szaladt ki a folyósóra. A láng a légvontól még nagyobb erőre kapott, s a szerencsétlen mint égő fátkya szaladt végig a folyosón, míg össze nem roskadt. Ott halt meg a legborzasztóbb kínok között. A szerencsétlen leányt január 17-én temették el Budapesten.

— Talicskán tolt részeg Midőn folyó hó 16-án a délutáni 4 órai vonat a sümegei pályá-

udvarban megállott, egy Csabrendekre való utas csak kihepergett a kocsiból. Valamelyik állomáson egy beszédett a jámbor, hogy nemcsak lábára nem tudott állni, hanem azt sem tudta: le-e vagy lány. Szerencsére éppen ott volt Gebhardt Pali (azaz Coki Pali) egy taligával, ez azután fölpakolta és betolta a Rothschild féle vendéglőbe. A szállítás azonban a sikos uton sem ment elég simán. A taligának szokatlan terhe le-legurult a hóba, de Pál ur hű-zke önérettel csak visszahelyezte az atyafit. Ezen bizony beteljesedett a mondás: olyan részeg volt, hogy talicskán tolták haza. Nem hisszük, hogy büszke legyen rá.

— Hamis bor. Bár drákói szigorral jártak el a bor hamisítói ellen, azért még mindig nem akar véget érni ez a manipuláció. Ujabbban egyik sümegevidéki szőlőhegy egyik gazdája ellen tettek följelentést a sümegei szolgabírói hivatalnál Máyer István szolgabíró azonnal kiment a bevádolt gazdához, boraiból mintát vett s a gyanus bórót mintegy másfél hl tartalommal lepecsételte. Az eljárás a hamisítás kiderítése végett folyamatban van.

— Dohánycsempészet. Steiner Jenő és Roth Izidor kaposvári lakosok megráztak egy kocsit jófajta somogyi tilos dohánnyal s szembezállva a tél zordonságával, nekiindultak az országnyalvának, hogy tilos portékájukon tulajdonok. El is érkeztek szerencsésen a szomszéd Csabrendek községbe a nélkül, hogy csendőrnök, fiánának feltűnt volna a csempésztett dohány szaga. Csabrendeken azonban rajtavesztettek. Följelentették őket a sümegei pénzügyi szakasznak. Kis István szakaszvezető maga mellé vette Német Bernát vigyázót és folyó hó 15-én kiment Csabrendekre, hol a csempésztett dohányból megmaradt 50 kg-nyit lefoglalta, a csempészeket pedig letartóztatta és Sümegre kísérte. Másnap elárverezték a kocsit és lovakat, mikézt 140 korona folyt be. A csempészet bizony rosszul ütött ki. Steiner és Rothnak annyi pénzök sem maradt, hogy hazatázhattak volna. Könyörteltes szivek adományára nyugtatt módot nekik, hogy visszatérhettek Kaposvárra.

— Eladó 11 hl. kitűnő minőségű somlai új bor. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

Köszönet-nyilvánítás.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchen, Alsó-Ausztria. Feltalálója az anti-rheumatis és antiarthritis vértisztító teának. Vértisztító készvény és reuma ellen.

Midőn a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert 1-ször Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, hálás köszönetemet óhajtom nyilvánítani, miután vértisztító teája fájdalom reumátát enyhítette 2-szor teszem azért, hogy mindazoknak, kik készvény és reumában szenvednek, ajánljam e teát.

Nem vagyok képes leírni, mit szenvedtem időváltozásoknál 3 év óta, pedig Badenban (Bécs mellett) kőnfürdőt használtam. Éjszaka nem tudtam aludni, étvágyam annyira hanyatlott, hogy egészen lefogytam. Fentemlített tea 4 heti használata után fájdalom teljesen megszűntek, sőt már 6 hét óta a teát nem iszom, mégis bajomat megszüntnek és testi állapotomat egészen javultnak mondhatom. A kik ezen bajban szenvednek, forduljanak ezen említett teához, meg vagyok róla győződve, hogy hálásak fognak lenni Wilhelm Ferenc urnak. Teljes tiszteléttel.

Butschin-Streitfeld gróf

főhadnagy neje.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegei kir. járásbíró-ság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatóknak emelbeleg Schorisch János végrehajtást szenvedő elleni 23257 ft. 05 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtsi ügyében az árverést a sümegei kir. járásbíró-ság terüetén levő szentgrótpolgárvárosi 803 sz. újkövekű t. a. t. felvett 1816 hrsz. ingatlanból Schorisch János által fel részre 104 ft., 1826 hrsz. ingatlanból ugyanazt illető fél részre 111 ft., 1827 hrsz. ingatlanból ugyanazt illető fél részre 83 ft., a 368 sz. újkövekű t. a. t. felvett 1817 hrsz. ingatlanból ugyanazt illető egy nyolcad részre 184 ft., 1825 hrsz. ingatlanból ugyanazt illető egy nyolcad részre 131 ft. rban ezenel megalapított kikialtási arba az árverést elrendelte és hogy a fent bb megjelölt ingatlanok az **1900. évi február hó 23-ik** napján délelőt 10 órakor **Szentgrótpolgárváros** község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megapított kikialtási aron a föl is eladatul fognak.

A verezni szándékoók tartoznak az ingatlanok becserának to százeleket vagyis 10 ft. 40 kr., 11 ft. 10 kr., 8 ft. 30 kr., 18 ft. 40 kr., 13 ft. 40 kr. kézpénzben vagy az 1881 évi LX. tc. 42 §-ában jelzett árfolyammal számolt és az 1881 évi nov. 1-én 3333 sz. a. kelt l. m. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kik iddőt kezéhez letenni vagy az 1881 LX. tc. 170. §-a értelmében a haupénznek a bíróságat eléleges elhelyezéséről kiállított szabálszerű eismervéyt átszolgáltatni. — A kir. bíróság mint tkvi hatóság Sümegben, 1899 évi dec. 2-án. **Szardahelyi** kir. aljbiro.

zolja azokat
öt hazánk
az iparnak
mai szo-
münk kell
yomása alól
beszálított
Főlemliti a
őfnak elheli
érdekében
ssuithnak e
méltányolja.
lapi cikkét,
disztelen
ll, ha iparát
vásároljon
r — ugy-
hogy csak
ipart pár-
meleg pár-
gy válassza-
Antal ügy-
gy tanárt
st, közsöne-
kidolgozott
elet, mely-
ei iparvédő
ése a házi-
a várme-
rende,se,
be minden
par-s keres-
telése, ilye-
pirtólják a
ölvasások-
vezet, s a
ndó össze-
fogyasztók-
k szakisme-
v s ugya-
hazai ipar
mber, aki a
lapitók, kik
zerminden-
k. fizetési
tszészserinti
enes tagok
alusi tanító-
ositánák, a
Ezek nem
nevezetnént
t referálni.
gyélők, kik
nn a járást
központtal
szabályokat,
goztassanak
a februári-
kamarához;
köszönetét
szlet ezt el-
alapszabá-
gye lakos-
kozás cél-
ekre jogosító
jük s öszin-
ezdeménye-
Kardos.
r 1-én a
zak helyett
fordulunk
g fokozot-
nk. Kérjük
et megüji-
t mielőbb
korona
meg la-
ettel
ivatal.
ki a sümegei
buzgalmat
ti, a sümegei
kinevezte
ára ezt a
tölti be.
gyűjtést a
vonatkozó

